

Ole hyvä eläimille!

Kirjoitti **A. Nielsen**,
agronoomi Ruijassa.

Mukaillen ruotsiksi kääntänyt

Constance Ullner.

Suomennos.

„Sinun on pidettävä huolta eläimistä, jotka ovat Jumalan luomat niinkuin sinäkin. Et saa niitä kiursata. Et saa tuottaa niille kipua. Et saa niitä rasittaa liiallisella työllä. Et saa niitä hylätä vanhaksi tuluaansa, vaan muistaa niiden sinulle tekemiä palveluksia.“

(Veda-kirjoista.)

Nälkäruokinta.

— Miksikä elukoita pidetään nälkäruoalla?

— Vanhan tavan mukaan ja koska luullaan hyödylliseksi pitää mahdollisimman paljo kotieläimiä. Jotkut ihmiset tekevät sen turhamaisuudenkin tähden, voidakseen kehua heillä olevan paljo lehmia navetassa.

— Onko todella jotain hyötyä siitä, että pitää laihtunutta karjaa?

— Ei. Nälkäruokinta on tuottanut meille sekä häpeää että kirousta. Sitä täytyy pitää oikeana maanvaivana pohjoisimmissa seuduissamme.

— Voiko sen toteennäyttää?

— Kyllä, esimerkeillä tosielämästä. Ensi aluksi tahdon sanoa, että elukkain nälkäruoalla pitäminen on häpeäksi yksityisille, vieläpä koko yhteiskunnallekin. Jokaisen oma velvollisuus on huolella hoitaa omia elukoitansa ja lisäksi vaikuttaa ympäristöönsä

niin, ettei kukaan tee itseään syypääksi eläinrääkkäykseen.

Olkamme kaikki yksimielisiä siitä, että nälkäruokintaa on mitä tarmokkaimmin vastustettava ja niin pian kuin mahdollista saatava häviämään.

* * *

— Miksikä me pidämme kotieläimiä?

— Koska me niistä saamme ravintoa, vaatteita, villoja ja nahkoja, sanalla sanoen: kaikkia mitä me ihmiset jokapäiväisessä elämässämme tarvitsemme. Me emme voi hankkia näitä muulla tavoin kuin pitämällä kotieläimiä.

— Kuinka me palkitsemme näitä uskollisia palvelijoitamme, näitä ahkeria, leppeitä eläimiä, jotka meille kaiken tämän hankkivat?

— Huonosti. Me rasitamme niitä yli voimain usein kuolemaan asti tahi sallimme toisten kiusata niitä, sormeakaan nostamatta tai sanaakaan lausumatta sitä ehkäistäksemme.

— Sanokaapa joku esimerkki.

— Olkoon menneeksi. Kuulkaahan mitä sain nähdä eräässä paikassa Rolfsöössä keväällä 1895.

Karjaa oli talossa ollut syksyllä 3 lehmää, 1 hieho, 1 vuoden vanha härkä ja 12 lammasta, yhteensä siis 17 elukkaa. Sitäpaitsi tuli talvella ja keväällä useita vasikoita ja karitsoja. Näistä eli minun tullessani ainoastaan 11 elukkaa, 2 lehmää, hieho ja 8 lammasta. Kaikki muut olivat kuolleet huonon hoidon ja nälässä pitämisen tähden. Molemmat lehmät makasivat pilttuissaan kykenemättöminä nousemaan. Toisella ei ollut voimia edes päättään nostakseen. Ja tässä tilassa olivat ne olleet kolme viikkoa. Selässä ja kyljissä oli niillä suuria avo-

naisia haavoja. Huonompi lehmä vapautettiin heti paikalla vaivoistansa. Toiselle hankittiin rehuja, mutta sekin kuoli ennen pitkää, sillä se oli jo kärsinyt liian paljo, voidakseen elää. Itsestään on selvää, ettei tällä perheellä ollut mitään hyötyä karjanhoidosta, kun sillä nyt oli jäljellä vain vuoden vanha hieho ja 8 lammasta.

— Sattuukohan tällaista useinkin?

— Epäilemättä. Pyydän jokaista, kenellä siihen on tilaisuutta, itse käymään tuollaisessa **kidutuslaitoksessa**, kuin mainitsemani navetta. Sellaisen näkeminen on kauheata. Takkuisia, henkitoreissa olevia eläimiä, joiden luut ovat puhkaista höllänä riippuvan nahan, notkoselkäisiä, koukkupolvisia ja päät riipuksissa. Ja kun ne vaivoin kääntävät pänsä, voit niiden tihruisista silmistä lukea avunhuudon, rukouksen: anna meille ruokaa! Kun nämä raukat keväällä ensi kertoja pääsevät laitumelle, mikä tapahtuu liian aikaseen, täytyy niitä tavallisesti tukea ja tyrkkäämällä auttaa ulos. Ne horjuvat ja nojautuvat rakennusten seiniin, ikäänkuin häveten huonouttaan.

Mene sitten vertailun vuoksi johonkin navettaan hyvästi hoidetulla karjalla ja katsele kuinka se pää kenossa ja silmät loistavina kirmailee ensi kerran laitumelle laskettaissa.

— Kärsiikö elukat paljo nälkäruokinnasta?

— Sanomattomasti. Ei saata ajatella suurempaa tuskaa, kuin jos tulisi sidotuksi puolen metrin pituisella nuoralla seinään pimeässä, matalassa huoneessa ja tässä asennossa tulla 7—8 kuukauden aikana kiusatuksi kuoliaaksi nälässä.

Tähän tulee vielä lisäksi se, että nuo raukat kärsivälliset eläimet ovat kokonaan armottomien

omistajainsa tai hoitajainsa mielivallassa. Niiden täytyy kärsiä vaikka mitä ja tyytyä kaikkeen.

Huono hoito.

Rääkkääntyvätkö eläimet yksistään nälässä pitämisellä?

— Monella muullakin tavoin. Se tapahtuu myöskin huonon hoidon kautta, pitämällä niitä vetoisissa, pimeissä navetoissa, joissa on epäterveellinen ilma, likaa ja vielä lisäksi yrmeä kohtelu.

— Vaikuttaako huono ilma maidontuotantoon?

— Ihan varmaan, vieläpä paljokin. Ilma, valo ja puhtaus ovat yhtä tähdelliset eläimen terveydelle kuin ihmisenkin. Me ihmiset liikumme joka päivä ulkona ja täytämme keuhkomme raittiilla ilmalla, mutta useimmat kotieläimemme ovat koko pitkän talven teljettyinä ummehtuneisiin huoneisiin.

— Eikö tätä epäkohtaa käy korjaaminen?

— Kyllä. Voipi laittaa kaikkiin karjanasunoihin ilmanvaihtoaukkoja.

— Lypsääkö lehmä vähemmin pimeässä pidettynä.

— Niin tekee. Lyhyessä ajassa saa varmasti korvatuksi kulungin, jos laittaa jokaiseen karjahuoneeseen, pienimpäänkin, ikkunan. Jokaiselle, ken ei ymmärrä että eläimetkin tarvitsevat valoa, tahtoisin sanoa: Katsele huoneessa kasvavaa ruukkukasvia, se kasvaa rehottavammin kesällä kuin talvella.

— Miksikä?

— Sen vuoksi että sillä talven aikaan on liian vähäsen valoa. Niin on laita eläintenkin. Ne eivät viihdy pimeässä. Laita karjan asuntoon ikkunat! Tee

nautakarjan pilttuut tilaviksi ja pidä huolta siitä, että ne voivat mukavasti levätä lehdillä, sammalilla tahi turvepehkulla.

— Kuinka suuri tulee pilttuu olla?

— Yhtä pitkä kuin eläin ja kylläksi leveä. Lattia pitää olla tasanen, ilman yleneviä reunoja. Jos eläimen makuupaikka on epämukava, tai jos siinä on epätasaisuuksia, kiviä tai nauloja, jotka sitä saattavat loukata, on siitä tietysti seurauksena että eläin niin paljon kuin suinkin välttää makuullaoloa, on siis väsynyt ja sairaaloinen eikä siitä näin ollen tuota laskettua määrää.

— Onko yhdentekevää mihin aikaan päivästä elukat ruokitaan?

— Ei suinkaan. Niille on ravinto annettava säännöllisillä ajoilla. Se on ylen tärkeätä niiden hyvinvoinnille.

— Vaikuttaako huono hoito maidon tuotantoon?

— Suuresti. Jos haluaa eläintä saada hyvin viihtymään, on sitä pidettävä hyvässä ruokossa ja nahka puhdistettava ei ainoastaan lannasta ja liasta vaan myöskin irtonaisista karvoista, tomusta y. m. Vapaina ollessaan kierivät elukat suurella mielihyvällä ruohikossa, siten puhdistakseen itsensä kaikesta likaisuudesta.

— Mitä muita huonoja hoitotapoja vielä on?

— Kova ja tyly kohtelu.

— Mutta ovathan eläimet ihmisiä alempia olentoja. Eivät kai ne kärsi tylyydestä niin paljon kuin me?

— Joka niin sanoo, puhuu väärin. **Eläimillä on enemmän älyä kuin me ihmiset yleensä luulemme.** Myöntäväthän kaikki että kissat ja koirat hyvin erottavat hyvän ja huonon kohtelun. Mutta myöskin

hevoset, lehmät ja muut kotieläimet tuntevat kenties vielä enemmän kuin moni ihminen kuinka niitä kohdellaan.

— Kuinka niin?

— Koska eläimillä epäilemättä on tunne siitä että ovat riippuvaiset meistä ihmisistä; me taas emme aina ole riippuvaiset toisistamme.

— Onkohan eläimillä samallaisia tunteita kuin meillä?

— On. Ne ovat Luojan kädestä lähteneitä kuten mekin. Ne kärsivät kylmässä ja kuumassa, kiu-
saantuvat nälässä, ikävässä ja huonon hoidon kautta. Jos eläintä lyöt, koskee siihen samaten kuin itseesi iskun saadessasi. Jos kohtelet eläintä tylästi, kärsii se siitä kenties enemmän kuin sinä toisen ihmisen sinua tylästi kohdellessa tahi yrmeästi puhut-
tellessa.

Vetojuhtamme.

— Mitkä eläimet joutuvat kärsimään enimmäin?

— Vetojuhtamme.

— Kuinka niin?

— Koska niiden osaksi tulee, paitsi nälkää ja huonoa hoitoa, vielä liikaräätös ja räakkäys. Huonoja valjaita käytetään myöskin paljon ja yleensä ajetaan kehnosti.

— Kuinka hevosta ajamisella räakkätään.

— Siten että yhtämittaa nyitään ja temmotaan suitsia; se tuottaa hevoselle mitä pahinta tuskaa.

— Mitenkäs hevosta pitäisi kehoittaa, kun se on laiska?

— Pienen ruoskan käyttäminen sellaisissa ta-

pauksissa on koko lailla parempi kuin ohjaksien tempominen.

— Eikö hevosta milloinkaan saisi rangaista?

— Kyllä, joskus, jos sillä on pahoja tapoja. Mutta kun eläintä rankaisee, ei sitä koskaan saa tehdä äkäisesti eikä niin että se sille tuottaa tuskaa. Pääasia on, että hevosta aina kohtelee ymmärryksellä, maltilla ja ystävällisesti. Rangaistus saa tulla kysymykseen vain poikkeustapauksissa.

— Mitenkä on sitten meneteltävä nuorta hevosta ajoon harjoitettaissa?

— Erittäin ystävällisesti. Perin hylättävä on se tapa, että hevonen pakotetaan vetämään raskaita kuormia huonosti sopivilla valjailla. On aina muistettava, ettei nuori hevonen ilkeyden vuoksi kieltäydy tottelemasta, vaan sentähden että se tottumattomana pelkää valjaita ja ajokaluja. Jos kaikki hevosen ajo-opettajat (sisäänajajat) sen muistaisivat, säästyisi hevoselta monta kipua. Mutta hevosparkaa rääkätään vielä koko elämänsä aika suitsista rajusti tempomalla, kun sitä jostain viasta rangaistaan.

— Onko se aina väärin?

— Epäilemättä, sillä kuolaimet vaikuttavat suupieliin kuin viila. Minua aina kovasti suututtaa nähdessäni miehen reessä tai kärryssä istuen äkäpäissään tempovan suitsista. Sellaista nähdessäni toivon että voisin asettaa kuolaimet miehen omaan suuhun ja suitset käteeni; kyllä se mies ainakin saisi tuntea miltä hänen oma tekonsa maistaa hevosen suussa.

— Pidelläänkö hevosta muutenkin pahoin?

— Kun ajetaan se vaahtoiseksi ja sitten pannaan kylmään talliin seisomaan tahi jätetään ulos

pakkaseen odottamaan ilman peitettä selässä. Pyyhi hevonen aina kuivaksi kovan työn jälkeen asettaessasi se talliin. Muista aina ottaa peite mukaasi lähteisäsi talvitöihin, voidaksesi suojella hevosta kuormittaessasi tai kun muuten joudut olemaan yhdessä kohden.

— Mistä se tulee että hevoselta usein on paittain karvat poissa?

— Huonojen valjaiden kautta. Jos sopimattomia valjaita kauan käyttää, saa hevonen vaikeita lyöttämöhaavoja.

Jos valjaita talvella säilytetään kylmässä huoneessa, ei niitä milloinkaan saa panna hevosen suuhun lämmittämättä (edes kämmenien välissä). Koeta ajatella kuinka ankaraa kipua jääkylmä rauta aikaansa hevosen suupielissä, jotka jo ennestään ovat arat nykimisestä ja tempomisesta.

— Voisiko hevosen työtä helpottaa?

— Tietysti. Ja niin tekeekin helläsydäminen ja ajatteleva ajaja.

— Kuinkas se käy päinsä?

— Esimerkiksi siten että aina ylämäessä asettaa kiven tai puupalikan kärryn pyörän alle tai reen jalaksen eteen hevosen huohtaessa hetkisen. Jos kuorman pysähyttää kivi tai kanto, auttaa kunnon mies aina hevostaan, eikä anna sen yksin ponnistaa.

* * *

Paitsi hevosta ja joskus härkää, käytetään maamme pohjoisosissa **poroa** vetojuhtana.

— Kuinka poroa kohdellaan?

— Monasti vielä huonommin kuin hevosta, ja minä tahtoisinkin tilaisuuden sattuessa lausua jonkun sanan senkin puolesta.

— Milläs tavoin poroa kiusataan?

— Siten että sillä ajetaan liian kovasti. Ei lainkaan välitetä missä tilassa poro on matkan perrillä, kehutaan vain kuinka pian on voitu niin ja niin pitkä taival suorittaa. **Poron voimia rasitetaan yleensä ylenmäärin ja paljon enemmän kuin omistaja omantuntonsa edessä voi puolustaa.**

— Kuinka niin?

— Siksi että poro on vetojuhdista kenties kaikkein kevyin. Tavallisen ajopeuran elävä paino on noin 70—90, harvoin yli 100 kiloa, ja se pannaan vetämään 80, jopa 100 kilon painoisia kuormia, siis yhtä paljon painavia kuin eläin itse, ja tällaista kuormaa vaaditaan se viemään keskimäärin yhden kilom. vauhdilla tunnissa.

— Kuinka paljon hevonen painaa?

— Luultavasti noin 350 kiloa elävää painoa. Mutta jos hevoselle pantaisiin verrannollisesti yhtä suuri kuorma kuin porolle, niin aivan varmaan sekä mies että hevonen kieltäytyisivät kulkemasta peninkulmaa tunnissa.

— Hoidetaanko poroa huonommin kuin hevosta?

— Niin tehdään. Kun se päivän raastamisen jälkeen lasketaan lepäämään, saa se joskus jäätyneen sammalkimpaleen kalvaaksensa, mutta tavallisesti ajetaan se etsimään itselleen ravintoa kovan lumen alta. Peuranjäkäliä löytyy niukalti ja heiniä tai muuta rehua saa se ani harvoin. Sen täytyy sen vuoksi käyttää suurimman osan yöstä ravinnon etsintään eikä siten saa kuin kovin lyhyen ajan, jos ollenkaan, levätäkseen, ellei tahdo tyhjin vatsoin alkaa seuraavan päivän ponnistuksia.

— Kuinka poroa yleensä kohdellaan?

— Kehnosti. Ajaja kiiruhtaa sitä tavallisesti kovilla huudoilla ja suitsilla lyöden, niin että poro-raukan kyljet paukkuu. Eikä mitään tavatonta ole, että poro juoksee kunnes kaatuu hengetönnä pulkan eteen.

Poro tarvitsee välttämättömästi, kuten muutkin eläimet, ruoka- ja lepoaikaa, eikä saa sitä rasittaa yli voimien.

Teurastus.

— Kuinka menetellään teurastuksessa maamme pohjoisimmissa seuduissa?

— Useimmiten vanhaan raakalaistapaan. **Puukko isketään eläimeen ilman ennen tehtyä tainnuttamista.** Kuolema seuraa vasta veren kuiviin juostua.

— Sehän on kauheata!

— Niin on, ja siitä täytyy tulla loppu. Meidän pitää säästää kotieläimiltämme edes niiden viime hetkinä tuska ja kipu; onhan niiden koko elämä jo useinkin paljasta kärsimystä.

— Kuinka ovat kotieläimet tapettavat?

— Ensin ovat ne huumattavat **ampumanaamarilla.** Heti sen tehtyä voidaan veri juoksuttaa.

— Eikö eläintä saata tainnuttaa kovalla iskulla otsaan?

— Kyllä, ja se on parempi tapa kuin niskaan pistäminen. Parhainta olisi kuitenkin, jos **ampumanaamarit** tulisivat yleiseen käytäntöön ja että rahvas oppisi niillä teurastamaan.

— Kuinka paljon ampumanaamari maksaa?

— **6 m:kaa** ja panokset (patruunat) **20 penniä kappale.**

— Mistä niitä saa ostaa?

— Eläinsuojelustoimistosta, Fredrikink. 20, ja Husqvarnan Päävarastosta, Aleksanterink. 54 Helsingissä. Niitä voi tilata kymmenen pennin postikortilla; ostajan nimi ja osoite on selvästi kirjoitettava. Ne lähetetään postietuannilla tilattuun paikkaan.

— Mitä on vielä vartenotettava teurastaissa?

— **Ettei milloinkaan teurasta eläintä toisen eläimen näkyvissä.** Julmaa eläinrääkkäystä on se, kun sallitaan eläimen katsella toverinsa tappamista. — **Ei myöskään saa antaa lasten olla läsnä teurastettaissa,** eikä yleensä saa teurastustilaisuudessa olla saapuvilla useampi henkilö kuin mitä työn suorittamiseen tarvitaan.

— Onko viisasta antaa teurastajalle ryyppy ennen työn alkamista?

— Ei, ei ensinkään. **Pois teurastusryyppy!** hundan kehoituksena jokaiselle, jolla on teurastuksen kanssa tekemistä. Jos ihmisen milloinkaan tulee olla raitis ja selvässä järjessään, on se juuri silloin kuin hän ryhtyy ottamaan hengen toisilta eläviltä olennoilta.

— Voiko tulla rangaistuksi jos teurastaa entisellä tavalla?

— Ihan varmaan. Lue Keisarillisen Majesteen armollinen asetus siitä mitä kotieläimiä teurastettaessa on vartenotettava, se sisältää seuraavat määräykset:

1 §. Kotieläimiä, lukuunottamatta siipikarjaa, alkoon teurastettako muulla tavoin kuin eläimen tainnuttamisen jälkeen joko lyömällä sitä otsaluuta vastaan taikka käyttämällä teurastus- tahi ampuma-naamaria, taikkapa laukauksella ampuma-aseesta eläi-

men otsaluuta tahi korvan juuren alaosaa vastaan; ollen eläimen silmät silloin pidettävät tarkoin peitettyinä.

Kotieläimen äkkiä sairastuttua tahi muun taturman kohdattua toimitettakoon kuitenkin, jos asianhaarat sitä vaativat, teurastus muulla tavalla; ollen kuitenkin varteenotettava, että sitä keinoa käytetään, joka eläimille tuottaa vähimmän kärsimyksen.

Teurastusta älköön toimittako muu kuin täysikasvanut henkilö.

2 §. Siipikarjan kyniminen sekä muu kotieläimen nylkeminen tahi ylösripustaminen, ennenkuin kuolema on kohdannut, olkoon kielletty.

3 §. Kotieläimen teurastus on toimitettava suljetussa huoneistossa. Jos sellaista huoneistoa ei ole saatavissa, milloin teurastusta ei toimiteta ammattimaisesti, voidaan muuta paikkaa, joka ei ole kadulta tahi yleiseltä tieltä näkyvissä, teurastukseen käyttää.

Teurastuksessa ei muita henkilöitä saa olla saapuvilla kuin ne, jotka toimitusta varten tarvitaan; älköön myöskään teurastusta toimitettako muun kotieläimen ollessa läsnä tahi välittömässä läheisyydessä.

4 §. Tämän asetuksen rikkominen rangaistaan enintään 150 m:kan sakolla.

* * *

— Mutta missä ei ole syyttäjää, siellä ei tuomariakaan. Syrjäisillä paikkakunnilla teurastetaan kyllä vastoin lakia rangaistukseen joutumatta.

— Niinpä kyllä saattaa tapahtua, mutta muistettava on, että jokainen, joka näin menettelee, tekee syntiä omaatuntoansa vastaan.

Turvattomat, mykät eläimet eivät voi vaivajansa valitella, niiden täytyy kärsiä kaikkea, mitä niille tehdään, ja useinkin ajattelee niiden omistaja vain sitä, miten saisi niistä mahdollisimman suuren hyödyn. Mutta me emme saa unohtaa että olemme saaneet eläimet Luojalta lainaksi, ja että Hän ker-
ran tulee meiltä kysymään miten olemme niitä kohdelleet ja vaatimaan meitä tilille siitakin.

Lisäys.

— Opettaako Raamattu, että eläinrääkkäys on rangaistusta ansaitsevaa?

— Opettaa. Kun Jumala profeetan kautta ju-
listi rangaistusta Babelille, sanoi hän: „Sillä se väki-
valta, kuin Libanonissa tehty on, pitää lankeaman
sinun päälles, ja haaskatut eläimet pitää sinua pel-
jättämän“ (Hab. 2, 17).

— Sanotaanko Raamatussa mitään siitä, miten
kotieläimiä on kohdeltava?

— Muun muassa sanotaan: „Ei sinun pidä
riihä tappavan härjän suuta sitoman kiinni“ (5
Mos. 25, 4). „Älä ynnä härjällä ja aasilla kynä“
(5 Mos. 22, 10). „Kuusi päivää pitää sinun työtäs
tekemän, mutta seitsemäntenä päivänä pitää sinun
lepäämän: että sinun härkäs ja aasis saisivat levätä“
(2 Mos. 23, 12; 5 Mos. 5, 14). 2 Mos. 22, 30:ssä kiel-
letään ottamasta poikasta liian aikaseen sen emältä.

— Saattaako Raamatun opin mukaan arvos-
tella ihmisen luonnetta siitä, mitenkä joku kohtelee
eläimiä?

— Kyllä saattaa, se näkyy Sananl. 12, 10:
„Vanhurskas armahtaa juhtaansa, mutta jumalatto-

man sydän on halutuin.“ Ja kun Eleasar kaivolla rukoili Herraa osoittamaan hänelle kenen Hän oli katsonut Iisakin vaimoksi, pyysi hän täksi merkiksi **armeliaisuutta eläimiä kohtaan.**

— Eiköhän siis kaikkien kristittyjen kansojen tulisi pitää eläintenhoitoa ja eläinten asuntoja kunniasa?

— Epäilemättä; painavana syynä tähän on sekin, että Jumala antoi poikansa syntyä maailmaan seimessä.

— Onko meidän velvollisuutemme kohdella hyvyydellä muittenkin elukoita?

— Ihmisen tulee aina auttaa heikkoja, turvatomia ja sorretuita, missä ikinä sellaisia tapaa. Raamattu sanoo: „Ei sinun pidä katseleman sinun veljes aasia eli härkää langenneena tiellä, ettäs kääntäisit itses pois heistä; vaan sinun pitää joutuisasti auttaman niitä ylös hänen kanssansa“ (5 Mos. 22, 4). „Eikö viisi varpusta myydä kahteen ropohon? ja ei yksikään heistä ole Jumalan edessä unohdettu“ (Luukk. 12, 6). „Ja jos sinä löydät linnun pesän tiellä puusta eli maasta, jossa on pojat eli munat, ja emä istuu poikainsa eli munain päällä, niin älä ota emää poikinensa“ (5 Mos. 22, 6).

— Mainitaanko kesyttömiäkin eläimiä Raamatussa?

— Mainitaan. „Kuka valmistaa kaarneelle ruoan, koska hänen poikansa huutavat Jumalata, ja koska ei he tiedä eksyksissä, kussa heidän ruokansa on!“ (Job. 39, 3). „Voi, kuinka karja huokaa ja laumat ammuvat! ettei heille ole laidunta, ja lammaslauat nääntyvät. Metsän eläimet myös sinun tyköns huutavat“ (Joel 1, 18. 20). Ja lohduttavasti vastaa niille Luoja: „Älkää peljätkö, te pedot kedolla, sillä lai-

tumet korvessa pitää viheriöitsemän ja puut hedelmänsä kantaman, viikunapuut ja viinipuut kyllä hedelmöitsemän“ (Joel 2, 22). „Ja kaikille eläimille maan päällä ja kaikille taivaan linnuille ja kaikille, jotka matelevat maan päällä, joissa elävä henki on, kaikkinaiset viheriäiset ruohot syötäväksi“ (1 Mos. 1, 30).

— Raamatun mukaan on siis eläinrääkkäys kiellettyä?

— Niin on. Ken rääkkää eläintä, vaikka mitä hyvänsä, se tekee syntiä ja vahingoittaa sieluansa. Kehoitän sentähden mitä lämpimimmin jokaista, ei yksistään eläinten puolesta vaan ihmisten itsensäkin tähden:

Ole hyvä eläimille!
